

BIULETYN EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

3 (20)/2012

NIEZWYKŁA SZANSA DLA ZWYKŁYCH LUDZI

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zapraszamy do aplikowania o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektów w ramach następujących konkursów:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

- **Konkurs nr I/9.1.1/A/12** – na projekty dotyczące **tworzenia i wsparcia istniejących przedszkoli** (termin przyjmowania wniosków: do 31.12.2012 r. Dopuszcza się wcześniejszy termin zamknięcia lub zawieszenia konkursu na zasadach określonych w *Dokumentacji konkursowej*).
- **Konkurs nr II/9.1.2/A/12** – na projekty obejmujące **programy rozwojowe szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne**, ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia. **Konkurs skierowany do szkół i placówek zlokalizowanych na terenach wiejskich** (termin przyjmowania wniosków: do 31.12.2012 r. Dopuszcza się wcześniejszy termin zamknięcia lub zawieszenia konkursu na zasadach określonych w *Dokumentacji konkursowej*).
- **Konkurs III/9.1.2/B/12** – na projekty obejmujące **programy rozwojowe szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne**, ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia (termin przyjmowania wniosków: do 19.09.2012 r.).
- **Konkurs nr III/9.4/A/12** – na projekty dotyczące **dostosowania kwalifikacji nauczycieli do wymogów związanych ze strategicznymi kierunkami rozwoju regionów, zmianą kierunków kształcenia, zapotrzebowaniem na nowe kwalifikacje oraz zmieniającą się sytuacją demograficzną w systemie oświaty** (planowany termin ogłoszenia konkursu: wrzesień/październik 2012 r.).

Więcej informacji wraz *Dokumentacją konkursową*: www.efs.dolnyslask.pl

DOLNOŚLĄSKI WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

- **Konkurs nr II/7.2.1/B/12** – na projekty dotyczące **aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluceniem społecznym** – konkurs zamknięty, skierowany do gmin nieaktywnych w ramach projektu systemowego 7.1.1 PO KL (planowany termin ogłoszenia konkursu: wrzesień 2012 r.).
Wsparciem mogą zostać objęte wyłącznie 82 gminy województwa dolnośląskiego, w których Ośrodki Pomocy Społecznej w latach 2008-2011 co najmniej jeden raz nie uczestniczyły w projekcie systemowym w ramach Poddziałania 7.1.1 *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej w latach 2008-2011*. Do dofinansowania w każdej z 82 gmin zostanie wybrany tylko jeden projekt.
- **Konkurs nr I/9.6.3/A/12** – na projekty **dotyczące doradztwa dla osób dorosłych w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru kierunków i formy podnoszenia swoich kompetencji i podwyższania kwalifikacji**.
Uwaga! Konkurs zamknięty, w ramach którego wsparcie przeznaczone jest na realizację projektów na terenie powiatu górowskiego i wrocławskiego. Do dofinansowania zostanie wybrany tylko jeden projekt z każdego powiatu (planowany termin ogłoszenia konkursu: wrzesień 2012r.).

Więcej informacji wraz z *Dokumentacją konkursową*: www.pokl.dwup.pl

Radosław Mołoń
 Wicemarszałek Województwa
 Dolnośląskiego

Szanowne Państwo,

trwają prace związane z oceną projektów złożonych w ramach tegorocznych konkursów. W tym roku pozostało już niewiele okazji do aplikowania o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jeden z trwających konkursów dotyczy tworzenia i wsparcia istniejących przedszkoli. Warto o nim przypomnieć, gdyż mimo coraz łatwiejszego dostępu do edukacji przedszkolnej, nadal niemal połowa dzieci z terenów wiejskich nie ma szans, aby z niej skorzystać. Dlatego w tym roku Samorząd Województwa Dolnośląskiego ukierunkował wsparcie projektowe w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL na obszary, na których istnieje najmniej przedszkoli. Dofinansowanie można otrzymać na tworzenie nowych placówek (w tym również na inne formy wychowania przedszkolnego) w 30% gmin na Dolnym Śląsku o najniższym w skali województwa stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Rozpoczęliśmy także prace nad *Planami działania na rok 2013*, które będą bazą do ogłoszenia konkursów w przyszłym roku. Wszystkie aktualne i ważne informacje dla obecnych i przyszłych beneficjentów znajdują Państwo na stronach www.efs.dolnyslask.pl oraz www.pokl.dwup.pl.

W nowym numerze *Biuletynu* tradycyjnie już poświęcamy wiele miejsca ciekawym projektom realizowanym w naszym regionie. Państwa uwadze polecam zwłaszcza artykuł na temat polsko-czeskiego Projektu Współpracy Ponadnarodowej *Do Przodu*, dzięki któremu grupa nauczycieli zostanie przeszkolona m.in. pod kątem nauczania dorosłych, którzy pracują z osobami niewidomymi. W projekcie zostaną wykorzystane możliwości, jakie stwarza audiodeskrypcja – technika słownego opisu, która pomaga osobom z dysfunkcją wzroku w wielu aspektach życia, a która niestety jest u nas wciąż jeszcze zbyt mało dostępna i znana. Co warto podkreślić – jest to przedsięwzięcie realizowane razem z czeskim Stowarzyszeniem *Apo-geum*, a u naszych południowych sąsiadów audiodeskrypcja jest bardziej rozwinięta. Dzięki temu możemy bezpośrednio skorzystać z praktycznych doświadczeń naszego partnera. Jest to dla mnie temat szczególnie bliski, ponieważ rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością jest jednym z zadań, które nadzoruję z ramienia Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Na jednej z konferencji poświęconej audiodeskrypcji miałem okazję wcielić się w rolę osoby niewidomej i skorzystać z możliwości, jakie oferuje ta technika.

Natomiast projekt *Zielony transfer* jest doskonałym przykładem obrazującym wymierne korzyści dla biznesu i nauki płynące ze współpracy i transferu wiedzy. W ramach tego projektu stażowego 30 wrocławskich naukowców nawiązało współpracę z dolnośląskimi przedsiębiorcami. Na kolejnych stronach *Biuletynu* przeczytają Państwo szerzej o efektach zakończonego niedawno przedsięwzięcia.

Zapraszam do lektury.

Radosław Mołoń

Audiodeskrypcja, czyli usłyszeć obraz

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Fundację *Cultura Mentis* i Fundację *Na Rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji* *Katarynka* oraz czeskie *Stowarzyszenie Apogeum*

Wszystko jest komunikacją – głosi najważniejsza teza teorii komunikacji Michaela Fleischera, badacza tego obszaru funkcjonowania człowieka. Na ile ta komunikacja staje się skomplikowana, można przekonać się na przykładzie osób z dysfunkcją wzroku, które przychodzą załatwiać swoje sprawy w urzędach. Standardowe procedury stają się zawiłe ze względu na trudności lub całkowite blokady w komunikacji – osoba niewidoma lub niedowidząca nie może chociażby przeczytać dokumentu czy pisma. Co więcej, zdarzają się sytuacje, kiedy takie osoby nie potrafią lub też nie chcą przyznać się do swoich problemów. Nierzadko czują się nieswojo, budząc nadmierne zainteresowanie zarówno urzędnika, jak i zniecierpliwionych osób stojących w kolejce. Samodzielne poruszanie się, udział w widowiskach sportowych, wystawach, spektaklach teatralnych to przykłady kolejnych sytuacji, w których ta grupa osób napotyka na bariery.

Jednym ze sposobów pomocy osobom niewidomym i słabowidzącym jest audiodeskrypcja – technika narracji

opisowej. W swojej profesjonalnej formie może służyć zarówno od strony praktycznej – dzięki słownemu opisowi umożliwia np. samodzielne poruszanie się po urzędach i innych miejscach publicznych, jak i artystycznej – pozwala pełniej uczestniczyć osobom niewidomym w wydarzeniach kulturalnych. Za pomocą audiodeskrypcji opisywane są elementy obrazu, istotne dla jego zrozumienia i właściwej percepcji – przebieg akcji, scenografia, wszystko co pomaga osobie niewidomej podążać za rozwijającą się fabułą i uchwycić, co dzieje się na ekranie, scenie czy obrazie.

Od spontanicznego opisu słownego audiodeskrypcję różni przede wszystkim kanon reguł, na których opiera się jej użycie i prezentacja. Barbara Szymańska, jedna z pionierek tej techniki w Polsce, określa swoje trzy złote reguły: *opisz co widzisz, nie podawaj subiektywnej wersji tego, co widzisz, nigdy nie opisuj znanych dźwięków, dialogu albo komentarza.*

Technika powstała w latach 80-tych i obecnie jest powszechnie stosowana w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, Belgii, Francji, a także u naszych czeskich sąsiadów, gdzie istnieje już oferta prawie dwustu filmów, włącznie z telewizyjnymi serialami. Ważnym krokiem w jej propagowaniu jest decyzja Unii Europejskiej, która w związku z digitalizacją emisji telewizyjnej, nakłada na kraje członkowskie obowiązek dostarczania określonej części telewizyjnych programów z audiodeskrypcją. W Polsce jest ona wciąż jeszcze w fazie rozwoju. Rosnące zapotrzebowanie w różnych instytucjach i na przykład podczas wydarzeń kulturalnych sprawia, że technika ta staje się coraz bardziej powszechna. Sprzyjają temu również zapisy ustawy z 19 sierpnia 2011 roku

o języku migowym i innych środkach komunikowania się. Na tej podstawie osoby, które mają trudności w komunikowaniu się z instytucjami publicznymi, mają prawo domagać się udogodnień w tym zakresie. I tak na przykład osoby niesłyszące mogą prosić o tłumacza języka migowego, a niedowidzące – o materiał w postaci, w której mogą go odczytać, czy też o zapis w postaci dźwiękowej lub wykorzystanie komputera z programem udźwiękowiającym pliki tekstowe.

W działania popularyzujące audiodeskrypcję wpisuje się realizowany od tego roku w naszym województwie Projekt Współpracy Ponadnarodowej *Do Przodu*. Dzięki niemu 34 nauczycieli zostanie przeszkolonych z zakresu umiejętności nauczania osób dorosłych pracujących z niewidomymi. Dotyczy to m.in. urzędników, pracowników ochrony, pracowników teatrów, osób obsługujących imprezy masowe.

W ramach projektu powstały już podręczniki do audiodeskrypcji i materiały dla trenerów, a od września rozpoczną się szkolenia dla nauczycieli obejmujące m.in. warsztaty umiejętności trenerskich, specyfikę pracy z osobami niewidomymi oraz techniki tworzenia audiodeskrypcji. Projekt, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zakończy się w 2014 roku.

W przedsięwzięciu, oprócz polskich partnerów Fundacji *Cultura Mentis*, Fundacji *Na Rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji Katarynka* i firmy szkoleniowej *Progres Centrum Rozwoju*, uczestniczy także partner z Republiki Czeskiej – *Stowarzyszenie Apogeum*, który posiada duże doświadczenie w zakresie tworzenia opisowej rzeczywistości dla osób niewidomych.

– *Michał Kuchař, który z ramienia czeskiej organizacji współpracuje z nami, zrealizował wiele projektów produkcji audiodeskrypcji. Apogeum współpracuje z Ministerstwem Kultury, szkolnictwem, radiem, czeską TV i biblioteką dla niewidomych. Zakłada prywatne szkoły dla niewidomych i „kawiarnie w ciemności”. Jest to wzorcowa organizacja w Republice Czeskiej, która wnosi do projektu swoje doświadczenie, wiedzę i twórcze podejście do pracy na rzecz osób niewidomych* – wyjaśnia Ireneusz Trupkiewicz z Fundacji *Cultura Mentis*.

– *Opis słowny jest istotną formą poznawczą w wychowaniu i edukacji osób niewidomych. Brak bodźców wzrokowych wyraźnie ogranicza proces percepcji i spowalnia rozwój człowieka. Nawet przy maksymalnym użyciu innych zmysłów, wzrokowy handicap nie jest całkowicie do zastąpienia. Za pośrednictwem słownego opisu niewidomi poznają świat od najmłodszych lat, gdzie dotyk, powonienie i słuch nie wystarczają. To sposób, który był i nadal jest najczęściej praktykowany na całym świecie* – opowiada Michał Kuchař z *Apogeum*.

Rozpowszechnianie audiodeskrypcji wspiera także rozwój technologiczny. Obecnie teatry i kina wyposażone są w sprzęt umożliwiający odsłuchiwanie dodatkowych opisów w sposób, który nie przeszkadza pozostałym widzom. To uzupełnienie możliwości dostępnych w domu podczas transmisji telewizyjnych czy za pomocą DVD i innych nośników z filmami, na których skorzystano z tej techniki. – *Ale audiodeskrypcja nie ogranicza się do filmów i teatralnych przedstawień, to również muzea, galerie i ekspozyty techniki, rzeźby, budynki historyczne i współczesne czy sceny przyrodnicze* – podkreśla Michał Kuchař. – *Spełnia także istotną, praktyczną rolę wychowawczą, edukacyjną i społeczną.*

Z technologicznego punktu widzenia audiodeskrypcja nie ma żadnych ograniczeń. *Stowarzyszenie Apogeum* komunikuje się z niewidomymi przy pomocy radia w telefonie komórkowym.

Więcej informacji o projekcie i audiodeskrypcji na www.culturamentis.org oraz www.fundacjakatarynka.org.

Miasta funduszami malowane

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Miasta funduszami malowane – tak nazywa się akcja promocyjno-artystyczna, którą w tym roku realizuje Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z lokalnymi władzami.

Od kwietnia do września br. w miastach prezydenckich Dolnego Śląska, czyli w Wałbrzychu, Świdnicy, Jeleniej Górze, Legnicy i Wrocławiu, organizowane są eventy artystyczne. Wydarzenia, skierowane głównie do dzieci i młodzieży, wpisują się w szerszy kontekst działań związanych z uroczystymi obchodami Roku Janusza Korczaka.

Pierwszy event zorganizowano w Wałbrzychu. Kolejne odbyły się w Świdnicy, Jeleniej Górze i Legnicy, a ostatni zaplanowano na 7 września na pl. Solnym we Wrocławiu, wraz z Targami Projektów.

Najmłodszy mieszkańcy miast na plenerowych imprezach mogli spróbować swoich sił w malowaniu graffiti na specjalnie przygotowanych ściankach. Przeprowadzono dla nich także warsztaty oraz pokazy profesjonalnego tworzenia graffiti.

Wszyscy chętni mogli również wziąć udział w konkursach układania na czas wielkoformatowych puzzli oraz w konkur-

sach rysunkowych. Na zwycięzców czekały ciekawe nagrody. Atrakcje miały nie tylko umilić czas, ale również rozbudzić kreatywność dzieci i młodzieży, a przy okazji poszerzyć ich wiedzę na temat funduszy unijnych.

Nie zapomniano również o dorosłych – w mobilnym Punkcie Informacyjnym ds. PO KL mieszkańcy danego miasta mogli się dowiedzieć m.in. jak wziąć udział w projektach unijnych i otrzymać wsparcie w postaci szkoleń, kursów czy doradztwa oraz jak uzyskać środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Osoby zainteresowane tematyką projektów unijnych otrzymały materiały informacyjne i promocyjne dotyczące PO KL.

Patronat honorowy nad akcją oraz Targami Projektów PO KL objęli Lidia Geringer de Oedenberg, Posłanka do Parlamentu Europejskiego, oraz Jacek Protasiewicz, Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego.

III Targi Projektów PO KL we Wrocławiu

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

7 września na placu Solnym we Wrocławiu odbędą się kolejne, trzecie już Targi Projektów PO KL. Celem przedsięwzięcia, podobnie jak w poprzednich edycjach, jest zaprezentowanie najlepszych projektów realizowanych w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. To także okazja do przekonania Dolnoślązaków, że projekty unijne oferują różnorodne formy wsparcia i potrafią być oryginalne.

W miasteczku namiotowym beneficjenci przedstawiają projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Podczas wspólnej prezentacji instytucje i firmy będą zachęcać uczestników do korzystania ze wsparcia płynącego z Unii Europejskiej np. poprzez udział w bezpłatnych szkoleniach podnoszących kwalifikacje lub projektach, które pozwolą na zdobycie środków na założenie własnej firmy. Wystawcy wyjaśnią, jakie warunki należy spełnić, aby wziąć udział w oferowanych formach wsparcia. Zasięgnąć informacji będą mogli również ci, którzy szkolenia chcą organizować.

W Targach uczestniczyć będą także Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego (ROEFS), które pomagają w poprawnym przygotowaniu wniosków i realizacji projektów, oraz Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich (PIFE), w którym będzie można dowiedzieć się o możliwościach dofinansowania w ramach innych programów unijnych. Natomiast na stoisku organizatora, Dolnośląskiego Woje-

wódzkiego Urzędu Pracy, pracownicy udzielą szczegółowych informacji na temat wymagań i procedur związanych z aplikowaniem o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. Poprzednie edycje Targów Projektów odbyły się w latach 2010-2011. Stoiska odwiedziło wielu wrocławian, co potwierdza, że tematyka funduszy europejskich cieszy się nieustannie zainteresowaniem.

Przyjdź i dowiedz się, jakie możliwości Unia Europejska stworzyła właśnie dla Ciebie. Będzie to niecodzienna okazja, aby poznać projekty unijne realizowane na Dolnym Śląsku i współfinansowane z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

**Wrocław, 7 września,
Plac Solny,
zaczynamy o godzinie 12.00**

Jak policzyć transfer wiedzy?

Na podstawie materiałów przygotowanych przez Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi Urzędu Miejskiego Wrocławia

– Zdobycie nowych segmentów rynku i ponad 300 tys. złotych dodatkowych przychodów w firmie – tak o udziale swojej firmy w projekcie Zielony Transfer mówi Wiesław Błysz, dyrektor ds. technologii i rozwoju REC Sp. z o.o. – Przede wszystkim mogliśmy dotrzeć do ekspertów-naukowców, dla których praca w branży przemysłowej nie stanowi celu kariery zawodowej, a z drugiej strony ich wiedza jest na rynku niedostępna.

Zielony Transfer to dwuletni projekt stażowy, w ramach którego 30 wrocławskich naukowców nawiązało współpracę z dolnośląskimi przedsiębiorcami. Trwał do końca sierpnia br. i dotyczył badań związanych z redukcją emisji dwutlenku węgla i podnoszeniem jakości życia na Dolnym Śląsku. Wpisał się w trzy kluczowe obszary określone w Regionalnej Strategii Innowacji: wdrażanie technologii na rzecz poprawy jakości życia, odnawialnych i alternatywnych źródeł energii oraz IT.

Profilowana tematyka staży dotycząca redukcji emisji dwutlenku węgla wpisana się ponadto w politykę zrównoważonego rozwoju regionu, czyli jedną z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej. Gospodarka odpadami, optymalizacja ruchu drogowego, strategię marketingowe dotyczące alternatywnych źródeł energii, źródła finansowania inwestycji ekologicznych – to niektóre z tematów, nad którymi pracowali stażyści.

Dyrektor Błysz i inni przedsiębiorcy, którzy uczestniczyli w projekcie spodziewają się, że to dopiero początek korzyści, ponieważ już powstały i powstawać będą nowe miejsca pracy, produkty i usługi. W różnych branżach – od informatyki po społeczną rewitalizację obszarów miejskich i zarządzanie zielenią w aglomeracji.

JAK POWSTAŁ ZIELONY TRANSFER?

W 2010 roku w ramach Wrocławskiego Centrum Akademickiego¹ zostały przeprowadzone konsultacje z przedstawicielami firm oraz aktywnymi pracownikami nauki w ich macierzystych uczelniach. Reprezentanci biznesu sygnalizowali potrzebę współpracy z naukowcami w celu rozwiązania problemów, z którymi nie byli w stanie poradzić sobie we własnym zakresie, a których rozwiązanie okazało się niezbędne do dalszego rozwoju firmy. Jednak

z uwagi na duże ryzyko przedsięwzięć innowacyjnych, nie mogli sfinansować tej współpracy. Nie poszukiwali także pracowników na stałe, ponieważ zależało im na osobach, które mają aktywny, zawodowy kontakt ze światem nauki.

Natomiast naukowcy, którzy chcieli pracować dla przedsiębiorców – o ile nie mieli zamiaru trwałego przeniesienia się do biznesu – napotykali na poważne kłopoty związane z powrotem na uczelnię po zakończeniu współpracy z firmami. Wiedza o relacjach pomiędzy obydwiema sferami stała się punktem wyjścia do przygotowania projektu. Wrocławskie Centrum Akademickie zaproponowało formę, która miała odpowiadać potrzebom obu stron. Zielony Transfer wyróżniają elastyczne zasady współpracy zarówno w zakresie realizacji stażu, jak i formułowania jego tematyki oraz wyjątkowa długość staży – bo aż do osiemnastu miesięcy. Jego celem był rozwój współpracy pomiędzy sferą nauki i biznesu, który doprowadzi do obustronnego transferu wiedzy.

Środki zostały pozyskane z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Poddziałanie 8.2.1. Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw).

JAK TO DZIAŁA?

– Oprócz transferu specjalistycznej wiedzy z zakresu technologii IT, bardzo korzystne było włączenie do prac badawczo-rozwojowych studentów, których nadzoruje naukowiec-stażysta – mówi Cezary Dołęga, dyrektor ds. badań i rozwoju z firmy Neurosoft Sp. z o.o. – Zwiększyło to efektywność działań i doprowadziło do powstania nowych miejsc pracy w ramach zespołu zajmującego się zupełnie nowym produktem, „wykreowanym” niejako przez projekt Zielony Transfer.

Przedsiębiorcy uczestniczący w projekcie chcą kontynuować współpracę z naukowcami. 20 z 30 stażystów dostało już

Klimatyzowane mobilne biuro zasilane ogniwami fotowoltaicznymi wykonane przez dra inż. Sebastiana Koziołka w ramach stażu w firmie D.S. Germaz Sp. z o.o. Materiały reklamowe firmy D. S. Germaz Sp. z o.o.

propozycje długookresowej współpracy. Pracodawcy podkreślają także bardzo wymierne efekty partnerstw naukowo-biznesowych, realizowanych dzięki stażom w ramach Zielonego Transferu.

W większości firm już powstały lub planuje się utworzenie w krótkim czasie ponad 20 miejsc pracy. Stanowiska te dotyczą całkowicie nowych osób i nie są związane bezpośrednio ze stażystami, z których większość będzie kontynuować współpracę z dotychczasowymi partnerami biznesowymi. W większości są to także zupełnie nowe miejsca, które powstają nie jako rozszerzenie w ramach istniejących zespołów, ale jako załączki lub nowe elementy struktury firmy, obejmujące kolejne obszary działalności. Co ważne, według oceny samych pracodawców, zakres czynności podejmowany na tych stanowiskach ma w większości, bo aż w 60% przypadków, charakter innowacyjny. Działania związane z efektywną aktywnością badawczo-rozwojową pozwalają prognozować powstawanie dodatkowych miejsc pracy, które będą zapewniać obsługę oraz proces wdrożenia i produkcję efektów tych prac.

– Współpraca z kadrą naukową stanowi dla nas jeden z trzech najważniejszych filarów wzrostu biznesu i kompe-

tencji, zaraz obok rozwoju własnych talentów i rekrutacji ekspertów na rynku pracy – mówi Wiesław Błysz, REC Sp. z o.o. – Ponadto dzięki stażom naukowcy mogli zapoznać się dokładnie z faktycznymi potrzebami i problemami przemysłu z zakresu badań i umiejętności przyszłych pracowników.

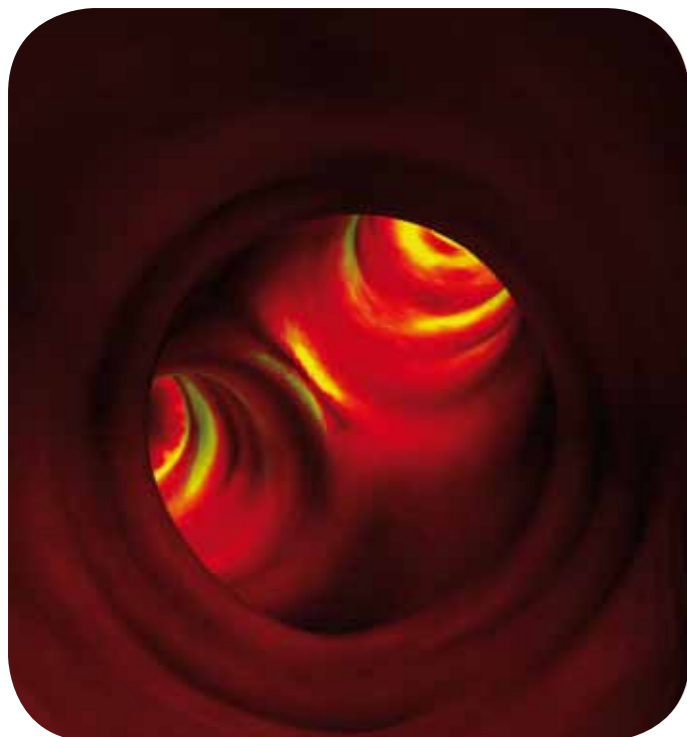
CZY TRANSFER WIEDZY MOŻE BYĆ POLICZALNY?

Współpraca firm i naukowców zaowocowała nowymi produktami lub udoskonaleniami produktów czy usług już istniejących, a nawet rozwiązaniami innowacyjnymi na skalę światową.

– Zaproponowałam firmie dwa rozwiązania zagospodarowania spienionych odpadów poliuretanowych – tłumaczy dr inż. Joanna Pach z Politechniki Wrocławskiej, odbywająca staż w firmie Wastes Service Group Sp. z o.o. i Wspólnicy Sp. k. – Z tych odpadów możliwe jest formowanie płyt izolacyjnych stosowanych jako wypełnienie stolarki drzwiowej. Drugie rozwiązanie dotyczy formowania brykietu z rozdrobnionych odpadów termoplastycznych i spienionych poliuretanów, który może być wykorzystany jako paliwo alternatywne.

Uczestnicy projektu podjęli prace nad patentami i wzorami użytkowymi, które powstały lub powstaną dzięki projektowi. Deklarują, że rozwiązania te mogą mieć znaczący wpływ na wynik gospodarczy przedsiębiorstw.

¹ Wrocławskie Centrum Akademickie to program realizowany przez Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi, działające w Departamencie Prezydenta Urzędu Miejskiego Wrocławia

Mapa naprężeń w przepływie przez aortę brzusznej człowieka wykonana przez dra Macieja Matykę w ramach stażu w firmie Vratiss Sp. z o.o. Materiały reklamowe firmy Vratiss Sp. z o.o.

– Opracowałem i opatentowałem rozwiązanie umożliwiające doposażenie każdego pojazdu w system pozyskiwania energii słonecznej – mówi dr inż. Sebastian Koziołek z Politechniki Wrocławskiej, stażysta w D.S. Germaz Sp. z o.o. – Oznacza to oszczędności w zużyciu paliwa oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Taka inwestycja zwróci się użytkownikowi w trakcie 2 lat eksploatacji.

Pierwszy tego typu pojazd został zbudowany według projektu stażysty w firmie Germaz jako Klimatyzowane mobilne biuro zasilane ogniwami fotowoltaicznymi. Kolejne będą realizowane na zamówienia, które napłynęły już z jednostek wojskowych oraz z przedsiębiorstw z Francji.

Ponad 75% ankietowanych firm wykazuje, że współpraca z naukowcami przyczyniła się do zdobycia nowych, efektywnych kontaktów biznesowych i zaowocowała podjęciem współpracy z innymi strategicznymi partnerami. Przynajmniej w jednym przypadku podpisano kontrakt przekraczający 200 tysięcy euro w pierwszym roku kooperacji. Ponad 70% przedsiębiorstw uczestniczących w projekcie deklaruje zarejestrowany bądź prognozowany w krótkiej perspektywie wzrost przychodów przedsiębiorstwa wynikający z aktywności stażystów Zielonego Transferu (od kilku do 30%!).

Z drugiej strony – naukowcy, dzięki doświadczeniom nabytym w projekcie, deklarują potrzebę zmian w programach nauczania. Część z nich wdraża je już w praktyce podczas

zajęć ze studentami. W szerszym wymiarze taka tendencja będzie przekładać się na dostosowywanie programów nauczania oraz kierunków badań naukowych do realnych potrzeb rynku pracy dyktowanych przez praktykę biznesową.

– Doświadczenia z pracy w przedsiębiorstwie będą mogły przekazać studentom, realizując nowy kurs „Recykling materiałów” – mówi dr inż. Joanna Pach.

Kurs został już zgłoszony i zaakceptowany na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej i jest adresowany do studentów Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

Dzięki elastycznej formule naukowcy mogli pogodzić życie osobiste z pracą na uczelni i w firmie w ramach stażu.

– Zaszłam w ciążę i urodziłam dziecko w trakcie realizacji projektu – opowiada dr inż. Katarzyna Zadarnowska z Politechniki Wrocławskiej, odbywająca staż w firmie Vratiss Sp. z o.o. – W żaden sposób nie umniejszyło to wartości i efektu mojej pracy. Wręcz przeciwnie, dzięki elastycznej formie stażu (m.in. możliwości pracy zdalnej) udało mi się pogodzić pracę w projekcie z macierzyństwem. Dzięki otwartości i zaufaniu organizatorów mogłam się realizować zawodowo nie rezygnując z macierzyństwa.

Udział w projekcie Zielony Transfer pozwolił stażystom dobrze poznać biznesowe środowisko pracy, w tym także międzynarodowe, wraz z jego odmienną kulturą. Niejednokrotnie to właśnie przedsiębiorcy dostarczali naukowcom nowych pomysłów na projekty badawcze.

– Przebywałem wśród osób, które mają świadomość, że muszą same finansować swoją pracę. Spowodowało to, że zacząłem też myśleć o praktycznych zastosowaniach mojej bardzo teoretycznej pracy – opowiada dr Maciej Matyka z Uniwersytetu Wrocławskiego, stażysta Vratiss Sp. z o.o. – Badane przeze mnie w ramach stażu metody symulacji przepływu krwi zastosowane będą m.in. przy tworzeniu produktu komercyjnego w ramach grantu INNOTECH, który aktualnie realizujemy wspólnie z firmą Vratiss.

– Zielony Transfer w wielu aspektach jest sukcesem szeroko rozumianej współpracy środowiska akademickiego z gospodarką i przedsiębiorcami – mówi prof. Tadeusz Luty, doradca Prezydenta Wrocławia ds. współpracy z uczelniami wyższymi, kierujący Wrocławskim Centrum Akademickim, Honorowy Przewodniczący Konferencji Rektorów Szkół Akademickich Polski. – Relacje, które zostały nawiązane podczas realizacji projektu pomiędzy uczonymi i przedsiębiorcami, stanowią jego najtrwalszą wartość.

Będą one także kontynuowane w Miejskim Programie Wspierania Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej, projekcie realizowanym przez miasto Wrocław na podstawie doświadczeń Zielonego Transferu.

Rozwój lokalny – obszary wiejskie i miejskie w nowej perspektywie UE 2014-2020

Na podstawie materiałów Komisji Europejskiej i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Podczas prac nad nowym budżetem UE na lata 2014-2020, Komisja Europejska zwraca państwom członkowskim szczególną uwagę na konieczność wzmocnienia zintegrowanego podejścia terytorialnego i dostosowania interwencji funduszy do rzeczywistych potrzeb oraz problemów występujących na danych obszarach.

Zgodnie z założeniami KE, rozwój lokalny mają wspierać przede wszystkim Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ITI) oraz Rozwój kierowany przez społeczność lokalną (CLLD). Najogólniej ujmując – ITI to instrument skierowany do miast oraz ich obszarów funkcjonalnych, natomiast CLLD wykorzystywany będzie głównie na obszarach wiejskich, wiejsko-miejskich, ale i miejskich.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ITI)

Wsparcie dla obszarów miejskich stanowi jedno z kluczowych zadań polityki spójności w nowej perspektywie finansowej. Negocjacje w tym zakresie trwają i należą do najbardziej ożywionych zarówno wśród państw członkowskich, jak i w Parlamencie Europejskim. Należy zatem mieć na uwadze, że informacje przedstawione w niniejszym artykule mogą podlegać dalszym modyfikacjom.

Obecnie prognozuje się, że obszary miejskie będą mogły liczyć na wsparcie na dotychczasowych zasadach, tj. w ramach osi priorytetowych Programów. Jednocześnie trwa szeroka dyskusja na temat powierzenia pewnym miastom zarządzania częścią programów operacyjnych poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ITI). Minimalny poziom finansowania tego instrumentu – określony przez Komisję Europejską – wynosi 5% alokacji Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Kwota ta może zostać zwiększona o środki z EFS (w szczególności na realizację

niektórych priorytetów inwestycyjnych celu 9 *Promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa*). ITI stanowią szansę „upodmiotowienia” miast w procesie programowania polityki spójności oraz wzmocnienia współpracy w realizacji zintegrowanych działań prorozwojowych danego obszaru. Nie wiadomo jeszcze, jakie miasta i ich obszary funkcjonalne otrzymają środki na realizację mechanizmu. Wiadomo jednak, że podejmowane działania będą musiały wpisywać się w cele określone w opracowywanym jeszcze dokumencie – *Krajowej Polityce Miejskiej do roku 2020*.

W ramach ITI planuje się realizację zintegrowanych projektów głównie w dziedzinach:

- rozwijania wybranych funkcji metropolitalnych (np. projekty dotyczące rozszerzenia oferty kulturalnej miast, koncerty, działalność artystyczna, rozwiązania ułatwiające cudzoziemcom orientację w mieście);
- zrównoważonego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny (małe projekty, np. w zakresie systemów usprawniających komunikację, innowacyjnych sygnalizacji świetlnych, budowy ścieżek rowerowych, wprowadzenia zintegrowanych kart miejskich);
- kompleksowej rewitalizacji na wybranym obszarze miasta, łączącej działania infrastrukturalne, gospodarcze, integracji społecznej, ochrony środowiska.

ROZWÓJ KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ (CLLD)

Instrument ten jest rozszerzeniem stosowanej obecnie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich inicjatywy LEADER, stanowiąc swego rodzaju oddolną inicjatywę angażującą partnerów publicznych, społecznych i prywatnych w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć na poziomie lokalnym. Nie jest nowością w państwach Unii Europejskiej, ponieważ dobrze znana inicjatywa EQUAL, finansowana ze środków EFS, również była oparta na lokalnym partnerstwie. Celem CLLD będzie m.in. zachęcenie społeczności do opracowania zintegrowanego podejścia oddolnego w odpowiedzi na lokalne wyzwania, stymulowanie innowacyjności i przedsiębiorczości. Wstępnie można prognozować, że w ramach CLLD podejmowane będą takie działania, jak poprawa dostępu mieszkańców do podstawowych dóbr i usług czy projekty z zakresu rynku pracy (aktywizacja bezrobotnych oraz pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości).

DANE KONTAKTOWE

Instytucja Pośrednicząca PO KL

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
Punkt informacyjny i naboru wniosków PO KL
ul. Mazowiecka 17, pokój nr 0004, 50-412 Wrocław
tel.: 71 776 96 17, 71 776 96 03, 71 776 95 51
e-mail: promocja.efs@dolnyslask.pl
www.efs.dolnyslask.pl

Instytucja wdrażająca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia)

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Punkt Informacyjny
ul. Armii Krajowej 54, pokój nr 100, 50-541 Wrocław
tel.: 71 39 74 110, 71 39 74 111
bezpłatna infolinia: 800 207 097 oraz 800 300 376
e-mail: promocja@dwup.pl; www.pokl.dwup.pl

Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego na Dolnym Śląsku

ROEFS we Wrocławiu

(prowadzony przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)
pl. Solidarności 1/3/5, pokój nr 415, 53-661 Wrocław
tel.: 71 780 90 79, faks: 71 796 30 00
e-mail: info_wroclaw@roeefs.pl; www.wroclaw.roeefs.pl

ROEFS w Jeleniej Górze

(prowadzony przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych)
ul. Bankowa 36, III piętro, 58-500 Jelenia Góra
tel./faks: 75 642 20 00
e-mail: info_jeleniagora@roeefs.pl; www.jeleniagora.roeefs.pl

ROEFS w Wałbrzychu

(prowadzony przez Unię Przedsiębiorców Dolnego Śląska
i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich)
ul. Dmowskiego 22, 58-300 Wałbrzych
tel.: 74 666 60 44
e-mail: info_walbrzych@roeefs.pl; www.walbrzych.roeefs.pl

ROEFS w Legnicy

(prowadzony przez Agencję Rozwoju Regionalnego ARLEG SA
i Legnickie Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich)
ul. T. Kościuszki 25/1, 59-220 Legnica
tel.: 76 862 58 15, faks: 76 862 58 25
e-mail: info_legnica@roeefs.pl; www.legnica.roeefs.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

